

УДК 343.131

С.І. ПЕРЕПЕЛИЦЯ,

канд. юрид. наук, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Л.В. ДРОБЧАК,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДОТРИМАННЯ «РОЗУМНИХ СТРОКІВ» В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Ключові слова: процесуальні строки, розумні строки, ЄСПЛ, кримінальне провадження, судова практика

Під час дії Кримінально-процесуального кодексу України (далі – КПК 1960 року) дотримання строків розгляду кримінальних справ було чи не найбільшою проблемою національного судочинства, адже саме недотримання засади «розумних строків» Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ або Суд) у своїх рішеннях неодноразово визнавав порушенням Україною взятих на себе міжнародних зобов'язань.

25.01.2006 року Верховним Судом України було опубліковано лист № 1-5/45 «Щодо перевищення розумних строків розгляду справ», в якому вказано, що перевищення розумних строків розгляду справ становить порушення прав, гарантованих п.1 ст.6 Конвенції, а збільшення кількості звернень до Європейського суду з прав людини не лише погіршує імідж нашої держави на міжнародному рівні, але й призводить до значних втрат державного бюджету.

В даному листі ВСУ було розглянуто шість рішень ЄСПЛ, що стосувалися порушення права особи на розгляд її справи судом упродовж розумного строку. Це рішення у справах «Світлана Науменко проти України» від 09.11.2004 року, «Странніков проти України» від 03.05.2005 року, «Павлюлинець проти України» від 06.09.2005 року, «Лещенко і

Толюпа проти України» та «Смирнова проти України» від 08.11.2005 року, «Антоненков та інші проти України» від 22.11.2005 року. Порушення строків в кримінальній справі ЄСПЛ розглядав в справі «Антоненков та інші проти України» [1].

В пункті 39 рішення «Антоненков та інші проти України», ЄСПЛ вказав, що період часу, який має бути взятий до уваги для визначення тривалості кримінального провадження, починається з дня, коли особу «обвинувачено» в автономному або матеріальному розумінні цього терміна. Він закінчується у день, коли обвинувачення остаточно визначено або провадження припинено (див. *Rokhlina v. Russia*, № 54071/00, п. 81, 7 April 2005) [2].

Суд нагадав, що розумність тривалості провадження має бути оцінена в світлі конкретних обставин справи з врахуванням критеріїв, напрацьованих Європейським судом, зокрема складності справи та поведінки заявника і відповідних державних органів. Крім того, також має прийматись до уваги характер процесу та значення, яке він мав для заявника (рішення у справі «*Kalashnikov v. Russia*», заява № 47095/99, п.125, ECHR 2002-VI) [3].

Ситуація з забезпеченням розумності строків кримінального провадження не змінилась і з прийняттям в 2012 році Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), незважаючи на те, що в ст.7 КПК України, «розумні строки» було закріплено як одну із засад кримінального провадження, якій повинні відповідати його форма та зміст [4].

З моменту набрання чинності КПК України пройшло вже п'ять років. Однак, аналізуючи судову практику національних судів вбачається, що при тлумаченні засади «розумних строків» кримінального провадження в справах порушення, досудове слідство та судовий розгляд яких відбувався під час дії КПК 1960 року, а продовжуватись має відповідно до вимог КПК України, виникає низка проблемних питань, на які й досі не надано однозначної відповіді.

Зокрема, щодо визначення моменту, з якого починають свій відлік «розумні строки» та

їх поширення на проведення конкретних процесуальних дій та прийняття процесуальних рішень, строк вчинення та прийняття яких КПК України не регламентовано. Мова йде про визначення часу, з якого починається перебіг розумних строків у кримінальному провадженні, строк, протягом якого особу має бути повідомлено про підозру та порядок обчислення строків досудового розслідування, виходячи із забезпечення дотримання засади «розумних строків».

Визначення поняття «розумні строки», порядку їх обчислення та додержання є одним із аспектів дотримання таких завдань кримінального провадження, як забезпечення швидкого, повного і неупередженого розслідування і судового розгляду. В різні часи ці питання були предметом дослідження багатьох науковців. Зокрема, вони розглядаються у працях В.А. Дуніна, С.О. Заїки, В.Т. Маляренка, О.Р. Михайленка, Г.Б. Петрової, М.С. Строговича, В.Т. Томіна, С.Б. Фоміна, Р.Х. Якупова та інших. Проте, саме в цій статті, всі питання щодо дотримання «розумних строків» будуть розглядатись в практичному аспекті застосування засади «розумних строків» в конкретних випадках. Тому метою статті є дослідження поняття «розумні строки» крізь призму практики ЄСПЛ, визначення моменту з якого вони розпочинають свій відлік та аналіз проблемних питань порядку їх обчислення в кримінальних провадженнях, які було порушено під час дії КПК 1960 року, а розслідування та судовий розгляд відбуваються вже за правилами КПК України.

Відповідно до п.5 ч.1 ст.3 КПК України, досудове розслідування – це стадія кримінального провадження, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності.

Процесуальні строки – це встановлені законом або відповідно до нього прокурором, слідчим суддею або судом проміжки часу, у межах яких учасники кримінального провадження зобов'язані (мають право) приймати процесуальні рішення чи вчиняти процесуальні дії (ч.1 ст.113 КПК України).

Стаття 28 КПК України не містить вказівки про початок (момент), з якого необхідно відраховувати перебіг розумного строку кримінального провадження, а статтею 219 КПК України закріплено строк, протягом якого має бути закінчено досудове розслідування з моменту вручення особі повідомлення про підозру [4].

Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних і кримінальних справ (далі – ВССУ) в абз.3 п.1 постанови «Про деякі питання дотримання розумних строків розгляду судами цивільних, кримінальних справ і справ про адміністративні правопорушення» від 17.10.2014 р. № 11, дійшов висновку, що у кримінальному провадженні враховується як період досудового розслідування, так і період судового розгляду і апеляційного провадження. При цьому перебіг строків у кримінальному провадженні починається з часу, коли особі повідомлено про підозру, або з моменту затримання особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, а закінчується у момент, коли вирок набрав законної сили або кримінальне провадження закрито в цілому чи щодо конкретної особи.

Водночас, жодною статтею КПК України не визначено строку, протягом якого особі має бути повідомлено про підозру в кримінальному провадженні з моменту внесення відомостей в Єдиний реєстр досудових розслідувань (далі – ЄРДР) [5].

Тобто, з норм чинного КПК України, та правового висновку ВССУ вбачається, що перебіг строків в кримінальному провадженні чітко закріплений КПК України та починається з часу, коли особі повідомлено про підозру.

Проте, така позиція потребує уточнення, адже відповідно до п.10 ч.1 ст.3 КПК України, кримінальне провадження складається з

наступних етапів: досудове розслідування, судове провадження та здійснення окремих процесуальних дій. Перша стадія, досудове розслідування, починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань, а не з моменту повідомлення про підозру.

Згідно з ч.2 ст.113 КПК України, будь-яка процесуальна дія або сукупність дій під час кримінального провадження мають бути виконані без невинуваченої затримки і в будь-якому разі не пізніше граничного строку, визначеного відповідним положенням КПК України.

З аналізу ст.28 та 113 КПК України вбачається, що всі процесуальні дії та процесуальні рішення, стосовно яких КПК України не регламентовано конкретні строки їх здійснення та прийняття, мають здійснюватись та прийматись відповідно до засади «розумних строків», яка стосується всього кримінального провадження в розумінні п.10 ч.1 ст.3 КПК України [4].

Офіційне тлумачення поняття «розумний строк досудового слідства» було надано Конституційним Судом України (далі – КСУ) в рішенні від 30.01.2003 р. № 3-рп/2003 (справа про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора). В абз.10 п.8 КСУ зазначив, що воно є оціночним, тобто таким, що визначається у кожному конкретному випадку з огляду на сукупність усіх обставин вчинення і розслідування злочину (злочинів). Визначення розумного строку досудового слідства залежить від багатьох факторів, включаючи обсяг і складність справи, кількість слідчих дій, число потерпілих та свідків, необхідність проведення експертиз та отримання висновків тощо. Але за будь-яких обставин строк досудового слідства не повинен перевищувати меж необхідності. Досудове слідство повинно бути закінчено у кожній справі без порушення права на справедливий судовий розгляд і права на ефективний засіб захисту, що передбачено статтями 6, 13 Конвенції про захист прав людини та основних свобод [6].

Отже, на законодавчому рівні та в наукових колах при визначенні поняття «розумні

строки» немає єдиного підходу. Тому, з метою встановлення моменту, з якого починається перебіг розумних строків досудового розслідування та відповідно його належного обрахування у справах, які поверталися на додаткове розслідування, спершу підлягає вирішенню питання щодо поняття «розумного строку кримінального провадження».

Відповідно до ч.2 ст.1 КПК України, кримінальне процесуальне законодавство України складається з відповідних положень Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Кодексу та інших законів України [4].

Статтею 9 Конституції України закріплено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України [7, с.13]. Обов'язок України сумлінно дотримуватися чинних міжнародних договорів відповідно до норм міжнародного права закріплено в ч.1 ст.15 Закону України «Про міжнародні договори України» [8].

Згідно з ч.5 ст.9 КПК України, кримінальне процесуальне законодавство України застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини [4]. Чинний КПК України не містить норм, які регламентують порядок вирішення поставлених питань, однак вони можуть бути вирішені шляхом їх розгляду через призму практики Європейського суду з прав людини.

Відповідно до ратифікованих міжнародних договорів, які відповідно до ст.9 Конституції України є частиною національного законодавства, строки досудового розслідування, повинні бути розумними [7, с.13].

Статтею 14 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права 1966 року (далі – Пакт про права) передбачено, що кожен має право при розгляді будь-якого пред'явленого йому кримінального обвинувачення бути судимим без невинуваченої затримки (підпункт «с» пункту 3) [9].

Згідно з пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 ро-

ку, кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов'язків або при встановленні обґрунтованості будь-якого кримінального обвинувачення, висунутого проти нього, має право на справедливий і відкритий розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом [10].

ЄСПЛ неодноразово вказував, що «...органи Конвенції постійно дотримувалися підходу, згідно з яким ст.6 щодо кримінальних справ, «покликана запобігти надмірно тривале утримання обвинувачуваної особи в стані невизначеності щодо своєї долі» (Рішення у справі «Стогмюллер проти Австрії» (Stögmüller v. Austria) від 10 листопада 1969, Series A, № 9, п.40). Це означає, що період, який слід брати до уваги, триває до тих пір, поки висунуті звинувачення більш не впливають на стан конкретної особи і усунена невизначеність щодо його правового статусу...».

Пілотним рішенням ЄСПЛ, щодо розумності строків саме в кримінальних справах стало рішення «Меріт проти України» в п.70 якого Суд зазначив наступне: «...у кримінальних справах «розумний строк», передбачений статтею 6 параграфу 1 Конвенції, починається з того часу, коли особі було пред'явлено обвинувачення: це може статись як до моменту розгляду справи в суді (рішення у справі *Deweer v. Belgium*, judgment, p.22, параграф 42), так і з дня арешту, дня, коли відповідна особа була офіційно повідомлена, що проти неї висунуте обвинувачення у справі, або з дня, коли було розпочато попереднє слідство (рішення у справі «Вемгофф проти Німеччини» від 27 червня 1968 року, Series A № 7, с.26–27, параграф 19; рішення у справі «Ноймайстер проти Австрії» від 27 червня 1968 року, Series A № 13, с.45, параграф 110)... «Обвинувачення» відповідно до положень статті 6 параграфу 1 може бути визначено як «офіційне повідомлення, надане особі уповноваженими представниками влади, в підтвердження того, що вона вчинила злочин», визначення, яке також відповідає критерію, що «ситуація (підозрюваного) суттєво погірши-

лась» (рішення у справі «Девер проти Бельгії»с. 24, з 46; рішення у справі «Фоті та інші проти Італії» від 10 грудня 1982 року, Series A. № 56, параграф 52). Щодо закінчення «строку» у кримінальних справах період, передбачений статтею 6 параграфу 1 Конвенції, включає все провадження у справі, у тому числі процес оскарження судових рішень (рішення у справі «Кьоніг проти Німеччини» від 28 червня 1978 року, Series A № 27, с.33, параграф 98)...» [11]. Суд при розгляді справи взяв до уваги період, коли заявник був затриманий за підозрою у вчиненні злочину, тобто коли він був підданий розслідуванню та зазначив, що саме з цього моменту починається відлік розумних строків. Це провадження тривало шість років. З урахуванням обставин справи Суд визнав, що період, який використовувався для визначення обвинувачення, не відповідав вимозі «протягом розумного строку».

В п.65 рішення у справі «Салов проти України» від 06.09.2005 року (заява № 65518/01), зазначено, що поняття «обвинувачення» має «автономне» значення; воно повинно розумітися в сенсі Конвенції, а не лише в контексті його значення в національному праві. Таким чином, воно може визначатися як «офіційне повідомлення особи компетентним органом державної влади, в якому стверджується, що особа вчинила кримінальний злочин», визначення, яке також відповідає поняттю «впливу важливі наслідки для стану підозрюваного» (прикладі: *Deweer v. Belgium*, рішення від 27 лютого 1980 року, Серія А № 35, с.22, параграф 42 та с.24, параграф 46, та *Eckle v. Germany*, рішення від 15 липня 1982 р., Серія А № 51, с.33, параграф 73) [12].

Більш того, в рішенні *Imbrioscia v. Switzerland* (рішення від 24 листопада 1993 року, Серія А № 275, с.13, параграф 36), ЄСПЛ вказав, що слова «при встановленні кримінального обвинувачення» в статті 6 параграфу 1 не означають, що ця стаття не застосовується до стадії досудового слідства (рішення у справі «Tejedor Garcia v. Spain» від 16 грудня 1997 р., Reports 1997-VIII, стор.2794-95, параграф 27) [13].

З аналізу викладених рішень, вбачається, що Європейський суд з прав людини розглядає поняття «протягом розумного строку» відносно всього кримінального провадження, починаючи з моменту, коли особі було пред'явлено обвинувачення, так і з дня арешту, дня, коли відповідна особа була офіційно повідомлена, що проти неї висунуте обвинувачення у справі, або з дня, коли було розпочато досудове розслідування. Тобто з дня, коли особа починає перебувати в стані непевності про долю кримінального провадження щодо себе (п.75 «Меріт проти України») [11].

Ураховуючи практику ЄСПЛ та положення КПК України, можна визначити, що під розумним строком доцільно розуміти найкоротший строк розгляду і вирішення кримінальної справи, проведення процесуальної дії або винесення процесуального рішення, який достатній для надання своєчасного судового захисту порушених прав, свобод і інтересів, досягнення мети процесуальної дії та взагалі завдань кримінального провадження.

Такий підхід, з урахуванням практики ЄСПЛ, є обґрунтованим, адже з моменту внесення відомостей до ЄРДР розпочинається досудове розслідування, під час якого проводяться слідчі дії, які спрямовані на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні. Під час їх здійснення можуть бути обмежені або порушені права осіб, стосовно яких вони проводяться. І саме з цього моменту, з урахуванням практики ЄСПЛ вважається, що особа починає перебувати в стані «непевності про долю кримінального провадження стосовно себе» та вважається, що їй вручене обвинувачення в широкому сенсі, а тому цей період має тривати в межах «розумних строків».

Найбільша кількість проблем щодо дотримання засади «розумних строків» на практиці виникає саме в справах, які повертались на додаткове розслідування в порядку КПК 1960 року, адже чинний КПК України не містить норм, які б у повній мірі регулювали перехід від здійснення досудового розслідування в порядку КПК 1960 року до його здійснення

відповідно до КПК України, а саме не врегульовано порядок адаптації прав особи, кримінальна справа відносно якої була повернена на додаткове розслідування, яке відповідно до п.12 Перехідних положень КПК України, має здійснюватись в порядку та в строки визначені КПК України, шляхом повідомлення їй про підозру.

Відсутність будь-яких роз'яснень з цих питань створила плацдарм для бездіяльності органу досудового розслідування, яка призводить до ситуацій, коли справа була повернена на додаткове розслідування, до ЄРДР – внесено відомості про вчинення кримінального правопорушення (а іноді не вчиняється і ця процесуальна дія), як того вимагає ст.214 КПК України, однак, повідомлення про підозру особі не здійснюється, навіть у випадку наявності запобіжного заходу, який в силу вимог п.9 Перехідних положень КПК України продовжує свою дію, та відповідно до вимог КПК України може бути застосований лише відносно підозрюваного або обвинуваченого [4].

Така дійсність призводить до того, що на практиці слідчі судді стикаються з ситуаціями, коли зі скаргами на недотримання засади «розумних строків» звертаються особи, які внаслідок бездіяльності слідчого та прокурора не мають процесуального статусу сторони в кримінальному провадженні та відповідно процесуальних прав підозрюваного, а кримінальне провадження невинувато триває протягом тривалого часу.

За наслідками розгляду таких скарг слідчі судді визнають протиправною бездіяльність щодо дотримання розумних строків досудового розслідування та встановлюють строк для повідомлення таким особам про підозру, обґрунтовуючи свої рішення тим, що зволікання з повідомленням про підозру особі, що фактично зберігає статус обвинуваченого, є грубим порушенням права на захист, адже такій особі вже пред'являлось обвинувачення у вчиненні злочину і ця процесуальна дія несла відповідні правові наслідки, в тому передбачала, відповідний цьому статусові, обсяг прав особи, що кримінально переслідується,

надавала право бути обізнаним про суть обвинувачення (підозри) та вживати заходів для збору доказів по підготовці позиції захисту.

Враховуючи практику національних судів, що склалась за наслідками розгляду скарг на недотримання органом досудового розслідування засади «розумних строків» та висновки ЄСПЛ, щодо цілісності кримінального провадження, правовий статус особи в кримінальному провадженні, після втрати чинності КПК 1960 року, не «анулюється» після певних процедурних кроків, а переноситься та має бути прирівняним до процесуального статусу відповідно до вимог КПК України, що набрав чинності та передбачає такі самі або подібні права та обов'язки. Саме тому обов'язком слідчого та прокурора, є повідомлення особи, щодо якої справу повернено на додаткове розслідування, про підозру не пізніше 24 годин з моменту внесення відповідних відомостей про вчинення кримінального правопорушення до ЄРДР, з метою адаптації прав особи, яка вже мала статус обвинуваченого (в розумінні ЄСПЛ) за КПК 1960 року до вимог КПК України 2012 року та забезпечення їх реалізації [14–16].

Таким чином, з урахуванням практики ЄСПЛ, «розумні строки кримінального провадження» в справах, що були повернені на додаткове розслідування, яке має проводитись відповідно до вимог нового КПК України, починають перебіг з моменту, коли особі було вручено обвинувачення в широкому сенсі за КПК 1960 року, а не з моменту внесення відомостей в ЄРДР після повернення справи на додаткове розслідування відповідно до вимог КПК України і не зупиняються до моменту ухвалення остаточного рішення по справі.

В п.66 рішення по справі «Салов проти України» від 06.09.2005 року (Заява № 65518/01), ЄСПЛ вказав, що: «...повернення справи на додаткове розслідування відзначило процедурний крок, який був передумовою для нового визначення кримінального обвинувачення (див. Нікітін проти Росії, заява № 50178/99, ч.58, ECHR 2004), навіть якщо таке повернення не містило жодних ознак ос-

таточного рішення у кримінальній справі і не було остаточним визначенням обвинувачення проти заявника, останнє повинно було розглядатися більш детально відповідно до скарг в рамках статті 6 параграф 1 Конвенції. Беручи до уваги важливість цих процесуальних рішень та їх впливу та результат провадження в цілому, Суд зазначив, що гарантії статті 6 параграф 1 мають застосовуватися до цих процедурних кроків...».

Отже, під час вирішення питання щодо моменту, з якого починають обраховуватись строки досудового розслідування у справах, які повертались на додаткове розслідування, слід врахувати, що кримінальне провадження не може бути розділене на послідовні періоди (у випадку повернення справи на додаткове розслідування, апеляційного, касаційного оскарження і т.д.), кожен з яких відповідатиме «розумному строку», адже така позиція не відповідає практиці Європейського суду з прав людини (рішення у справі «Kudla v. Poland», № 30210/96, з 124, ECHR 2000-XI) [17].

Таким чином, з моменту внесення даних про кримінальне правопорушення до ЄРДР строки досудового розслідування, так як і строки обмежувальних заходів, не «обнуляються», а продовжують обраховуватись, оскільки досудове розслідування не розпочинається з початку, а продовжується та завершується вже за правилами, передбаченими новим КПК України (п.12 Перехідних положень КПК України, а також п.12 Коментаря ВСУ) [4].

Тобто, строки досудового розслідування після повернення справи на додаткове розслідування починають свій перебіг з моменту, на якому закінчилось досудове слідство за КПК 1960 року.

Висновки ж про те, що строк досудового розслідування повинен розпочинатись спочатку та тривати повних 2 місяці, не відповідають принципу верховенства права, закріпленому в преамбулі Конвенції про захист прав та основоположних свобод, ст.8 Конституції України та ст.8 КПК України, відповідно до якого не допускається тлумачення закону, яке б несправедливо обмежувало права

і свободи людини та безпідставно розширювало повноваження органів державної влади.

Підтвердженням такого підходу є п.53 рішення по справі «Паскал проти України» (заява № 24652/04) від 15.09.2011 року, в якому ЄСПЛ зазначив, що в кримінальних справах «розумний строк», про який йдеться у пункті 1 статті 6 Конвенції, починається з моменту «обвинувачення» особи, іншими словами, коли компетентні органи офіційно її повідомили, що вона вчинила злочин. Це визначення також є відповідним при перевірці того, чи «мав місце істотний вплив на стан підозрюваного». Стосовно закінчення цього «строку» у кримінальних справах період, про який йдеться у пункті 1 статті 6 Конвенції, охоплює все провадження, включаючи оскарження (рішення в справі «Меріт проти України» (Merit v. Ukraine), заява № 66561/01, п.70) [18].

ЛІТЕРАТУРА

1. Лист Верховного Суду України : від 25.01.2006 № 1-5/45. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v5_45700-06.

2. Рішення Європейського суду з прав людини по справі «Антоненков та інші проти України», заява № 14183/02 від 22.11.2005 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/980_424.

3. Рішення Європейського суду з прав людини по справі «Kalashnikov v. Russia», заява № 47095/99 від 15.07.2002 р. URL: <http://www.srji.org/resources/search/8>.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України : від 13.04.2012 № 4651–VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

5. Постанова Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання дотримання розумних строків розгляду судами цивільних, кримінальних справ і справ про адміністративні правопорушення» : від 17.10.2014 № 11. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0011740-14>.

6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України та конституційним поданням

56 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої, третьої, четвертої статті 118, частини третьої статті 133, частин першої, другої, третьої статті 140, частин другої статті 141 Конституції України, статті 23, пункту 3 частини першої статті 30 Закону України «Про державну службу», статей 12, 79 Закону України «Про місце самоврядування в Україні», статей 10, 13, 16, пункту 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ», статей 8, 10 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», статті 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті Києві) : від 25.12.2003 № 21-рп/2003. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v021p710-03>.

7. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

8. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 № 1906–IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>.

9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 / ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19.10.1973 № 2148–VIII. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

10. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : від 04.11.1950 / ратифіковано Законом від 17.07.1997 № 475/97-ВР. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

11. Рішення Європейського суду з прав людини по справі «Меріт проти України», заява № 66561/01 від 30.03.2004 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/980_110.

12. Рішення Європейського суду з прав людини по справі «Салов проти України», заява № 65518/01 від 06.09.2005 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/980_428.

13. Рішення Європейського суду з прав людини по справі «Imbrioscia v. Switzerland», заява № 13972/88 від 24.11.1993 р. URL: <http://cambodia.ohchr.org/sites/default/files/echrs>

source/Imbrioscia%20v.%20Switzerland%20[24%20Nov%201993]%20[EN].pdf.

14. Ухвала Апеляційного суду Черкаської області від 27.05.2014 року, справа № 692/722/13-к. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/38924128>.

15. Ухвала Печерського районного суду міста Києва від 14.08.2014 року, справа № 757/21323/14-к. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/54487108>.

16. Ухвала Кам'янець-Подільського міськ-районного суду 26.06.2015 року, справа

№ 676/3192/15-к. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/45865300>.

17. Рішення Європейського суду з прав людини по справі «Kudla v. Poland», заява № 30210/96 від 26.10.2000 р. URL: <http://www.globalhealthrights.org/wp-content/uploads/2013/10/Kudla-Poland-2000.pdf>.

18. Рішення Європейського суду з прав людини по справі «Паскал проти України», заява № 24652/04 від 15.09.2011 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/974_736.

Перепелиця С. І., Дробчак Л. В. Окремі аспекти дотримання «розумних строків» в кримінальному провадженні // Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 4. С. 177–184. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_4_30.pdf

Через призму практики Європейського суду з прав людини розглянуто розумні терміни в кримінальному провадженні, а так само проблеми невиконання Україною стандартів, які ставляться перед державою, що ратифікувала Конвенцію про захист прав людини і основних свобод. Зроблено висновки, пропозиції щодо дій національних судів з метою недопущення порушення прав і свобод людини і громадянина стосовно розумності строків кримінального провадження.

Перепелиця С.И., Дробчак Л.В. Отдельные аспекты соблюдения «разумных сроков» в уголовном производстве

Через призму практики Европейского суда по правам человека рассмотрены разумные сроки в уголовном производстве, а так же проблемы невыполнения Украиной стандартов, которые ставятся перед государством, ратифицировавшим Конвенцию о защите прав человека и основных свобод. Сделаны выводы, предложения относительно действий национальных судов с целью недопущения нарушения прав и свобод человека и гражданина касательно разумности сроков уголовного производства.

Perepelitsa S.I., Drobchak L.V. Certain Aspects of Compliance «Reasonable Time» in Criminal Proceedings

The article is devoted to the issue of considering reasonable terms through the prism of the practice of the European Court of Human Rights, as well as to the problem of Ukraine's failure to comply with the standards set for the state that ratified the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. Substantial conclusions have been drawn, proposals on the actions of national courts with a view to preventing violations of human and civil rights and freedoms regarding the reasonableness of the terms of criminal proceedings.